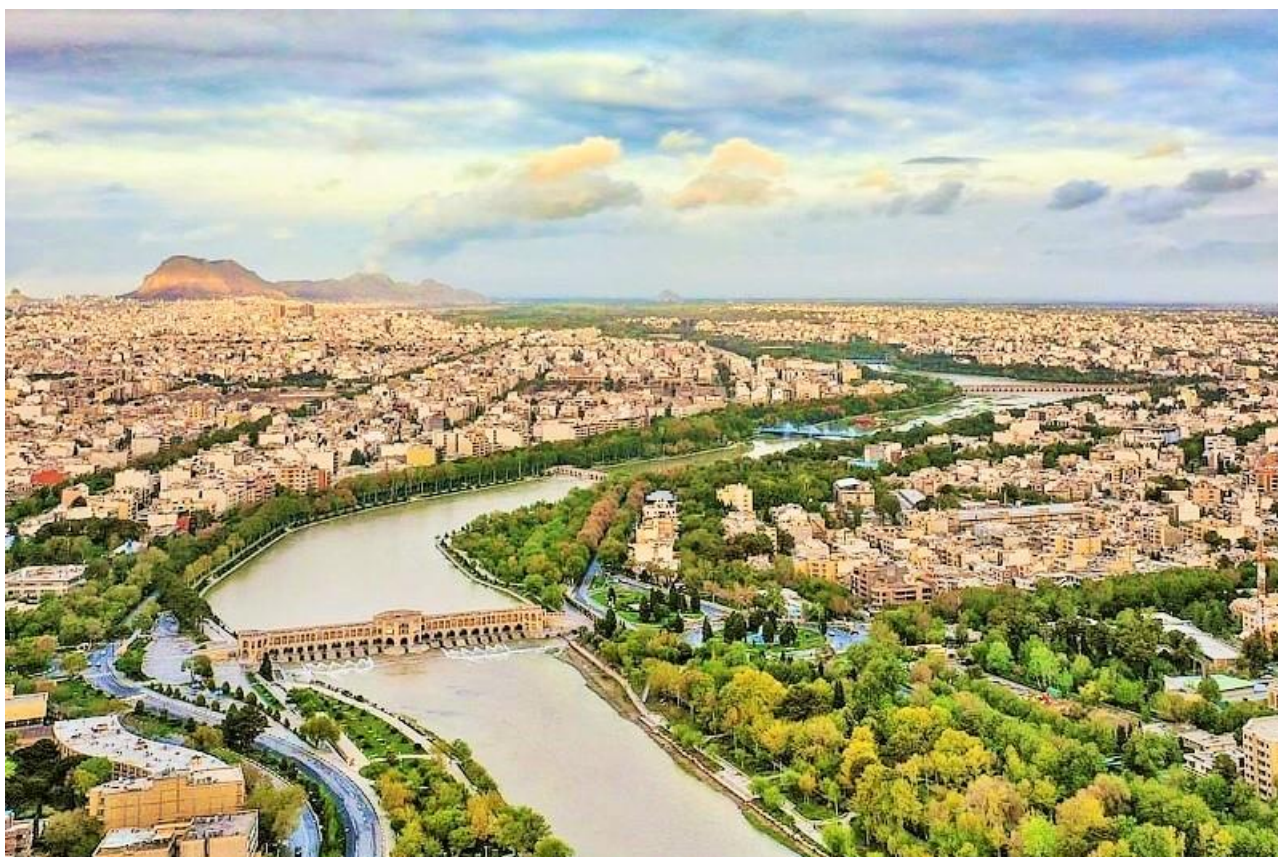

اصفهان، توریستی ترین شهر ایران

شهر تاریخی اصفهان به خاطر دارا بودن جاذبه های گردشگری متنوع، هر ساله پذیرای گردشگرانی از شهرها و کشورهای مختلف است. آثار تاریخی، جاذبه های طبیعی، صنایع دستی، سوغات، خوراکی های متنوع اصفهان از جمله جذابیت هایی است که نظر هر توریستی را به خود جلب می کند.

نمایی از شهر اصفهان

اصفهان، پایتخت فرهنگی ایران

اصفهان پایتخت فرهنگی ایران، شهری است که قدمت آن تقریباً همزمان با وجود آمدن ایران می باشد. استان اصفهان از لحاظ وسعت ششمین استان وسیع ایران بوده و شهر اصفهان بعد از تهران و مشهد سومین شهر پرجمعیت ایران است. مساحت استان اصفهان حدود ۱۰۶۷۸۶ کیلومتر مربع است و از لحاظ جغرافیایی در مرکز ایران قرار دارد. جمعیت این استان بیش از ۵ میلیون نفر است.

موقعیت جغرافیایی خاص استان اصفهان

استان اصفهان به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی خود همواره و از قدیم مورد توجه پادشاهان و از مهم‌ترین شهرهای ایران بوده است. این استان در همسایگی استان‌های یزد و خراسان جنوبی از شرق؛ سمنان، قم و مرکزی از شمال؛ لرستان و چهارمحال و بختیاری از غرب و کهگیلویه و بویراحمد و فارس از جنوب است. زاینده رود که از چشمه‌های کوه‌رنگ سرچشمه می‌گیرد؛ بخش وسیعی از غرب تا شرق اصفهان را پوشش می‌دهد.

نقشه استان اصفهان

مسیر زمینی تهران به اصفهان

فاصله تهران تا استان اصفهان بسته به نوع مسیری که انتخاب می‌کنید، از ۴۳۰ تا ۴۵۰ کیلومتر متغیر است. برای سفر از تهران به اصفهان عموماً ۳ مسیر پیشنهاد می‌شود. با توجه به اینکه مقصد شما کدام شهر اصفهان است و قصد توقف در چه شهرهایی را دارید می‌توانید یکی از این مسیرها را انتخاب کنید؛ اما مسیری که بیشتر پیشنهاد می‌شود از شهرهای قم و کاشان عبور می‌کند و در حدود ۴ ساعت و ۴۵ دقیقه تا رسیدن به اصفهان طول می‌کشد.

مسیر زمینی تهران به اصفهان

اصفهان، پایتخت ایران در دوره صفوی

اصفهان از دوران هخامنشیان از مهم‌ترین شهرهای ایران بوده است. از نام‌های قدیم اصفهان جی و سپاهان می‌باشد. نامگذاری اصفهان به سپاهان به این دلیل بوده که این شهر به دلیل مرکزیت جغرافیایی محل گردهمایی سپاهیان برای لشکرکشی بوده است. با روی کار آمدن سلسله صفوی اصفهان به پایتخت ایران تبدیل شد و توجه پادشاهان صفوی برای رونق بخشیدن به این شهر هنوز هم در گوشه و کنار و جاهای دیدنی اصفهان مشهود است. به دلیل آثار بی‌نظیر معماری، هنر و تاریخ ارزنده، اصفهان را نصف جهان می‌نامند.

اصفهان در دوره صفوی

اصفهان، دارنده مقام اول کشور در تولید صنایع دستی

اصفهان همچنین مقام اول کشور در تولید صنایع دستی را دارد. در این استان ۱۷۸ رشته تولید صنایع دستی از جمله خاتم سازی، میناکاری، مینیاتور سازی، منبت کاری، تذهیب، قلم زنی و... ثبت شده است.

خاتم کاری اصفهان

جاذبه های گردشگری اصفهان:

جاذبه های گردشگری اصفهان به چند دسته تقسیم می شود و شامل جاذبه های مذهبی، جاذبه های تاریخی و جاذبه های طبیعی است. در ادامه به معرفی و بررسی معروف ترین جاذبه های اصفهان می پردازیم.

جاذبه های مذهبی اصفهان

مسجد امام، ثبت شده در میراث جهانی یونسکو

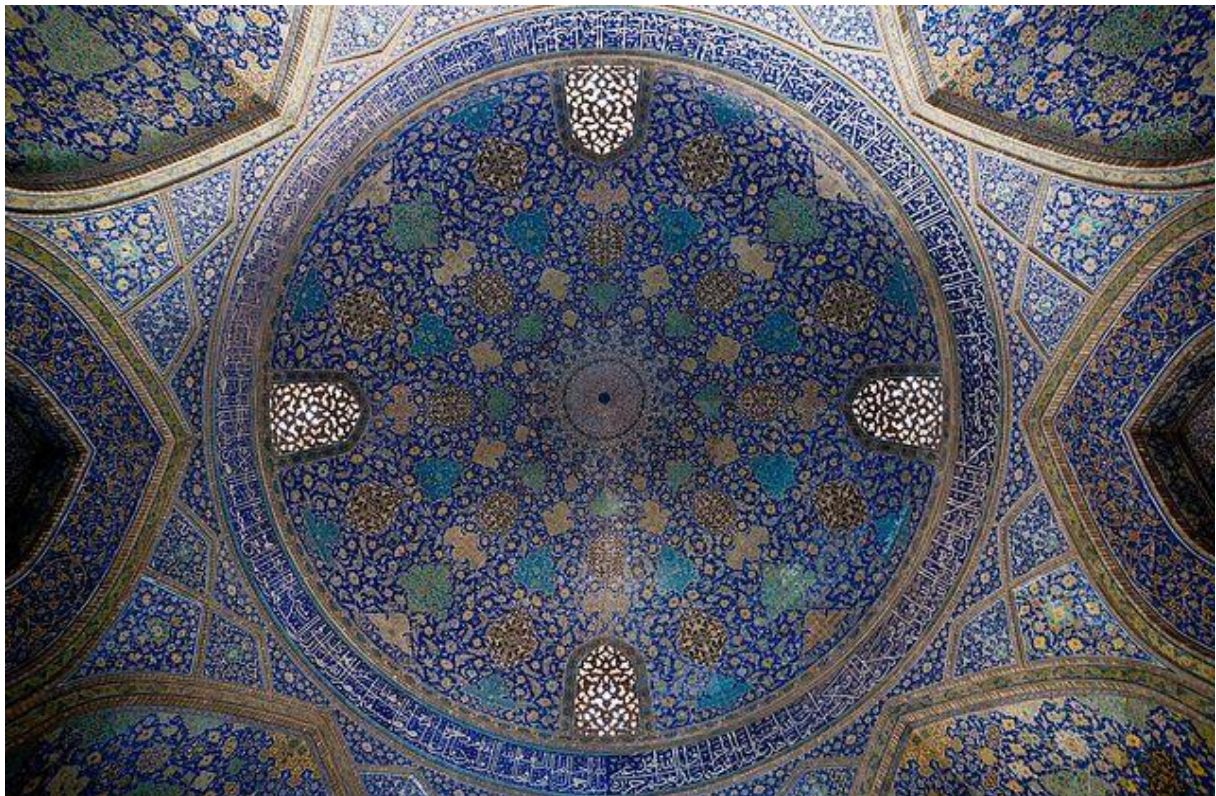
مسجد امام اصفهان از معروف ترین جاهای دیدنی اصفهان و بخشی از مجموعه میدان نقش جهان است. این مسجد به عنوان یکی از شاهکارهای معماری ایرانی در دوران اسلامی قلمداد می شود و همراه با میدان نقش جهان به عنوان میراث جهانی در یونسکو به ثبت رسیده است. مسجد امام با دستور شاه عباس اول ساخته شد. وظیفه معمار برجسته این پروژه، یعنی شیخ بهایی، ساخت مسجدی بود که نمادی از سهم روحانیون در ساختار قدرت حکومت باشد.

مسجد امام، شاهکار معماری ایرانی

مسجد امام از دو سازه اصلی تشکیل شده است؛ یک دروازه ورودی با دو مناره و ساختمان اصلی مسجد با یک گنبد بزرگ. حیاط مسجد بین این سازه ها قرار دارد. ایوان ورودی مسجد ویژگی بارز معماری اسلامی سلسله های سلجوقی و صفوی است.

طراحی منحصر بفرد مسجد امام اصفهان

از ویژگی های بارز مسجد امام جهت گیری خاص آن می باشد. در حالی که در آن زمان بیشتر ساختمان های مهم رو به مکه ساخته می شدند، ورودی مسجد امام راه دیگری را نشان می دهد؛ اما بعد از ورود به دروازه ورودی مسجد، دروازه به سمت راست هدایت می شود. با بیرون آمدن از حیاط، مسجد دقیقا جهت روبه روی مکه می شود. به این دلیل است که هر دو سازه اصلی یعنی ورودی و گنبد اصلی مسجد از میدان نقش جهان به طور یکسان قابل مشاهده هستند. دیگر ویژگی بارز مسجد امام ویژگی های صوتی آن است، به این صورت که هر کسی که در زیرگنبد صحبت می کند صدایش به وضوح توسط افرادی که در داخل هستند شنیده می شود. مسجد امام در ضلع جنوبی میدان نقش جهان و در مرکز شهر اصفهان واقع شده است.

طراحی سقف مسجد امام

ساعات بازدید از مسجد امام

ساعات آغاز به کار مسجد بر اساس برنامه نماز است. بنابراین می‌توانید همه روزه از ساعت ۹ تا ۱۱،۳۰ و ۱۳ تا ۴،۱۵ از این شاهکار معماری بازدید کنید.

دیدنی های نزدیک مسجد امام

در فاصله نزدیکی از مسجد امام، حمام تاریخی شاه، کاخ چهل ستون و کاخ هشت بهشت وجود دارد؛ همچنین با ۲۰ دقیقه پیاده روی به سی و سه پل می‌رسید.

مسجد شیخ لطف الله، یادگار شاه عباس اول صفوی

این مسجد از شاهکارهای مشهور معماری ایران است که در ضلع شرقی میدان نقش جهان قرار دارد. مسجد شیخ لطف الله به دستور شاه عباس اول ساخته شد. از آنجا که عمارت عالی قاپو محل اقامت شاه و خانواده اش بود، دستور به ساخت این مسجد را داد. این مسجد برای استفاده اختصاصی شاه و همسرانش ساخته شده بود. آن‌ها برای جلوگیری از دیده شدن در ملاعام از تونلی که در زیر میدان ساخته شده بود از کاخ عالی قاپو به سمت مسجد می‌رفتند.

رضا عباسی، نقاش و کاشی کار مسجد شیخ لطف الله

نقاشی‌ها و کاشی‌کاری‌های مسجد شیخ لطف الله توسط رضا عباسی هنرمند مشهور ایرانی ساخته شده است و آنجا را یکی از جاهای دیدنی اصفهان تبدیل کرده است.

مسجد شیخ لطف الله

ساعات بازدید از مسجد شیخ لطف الله

ساعات بازدید مسجد بر اساس برنامه نماز است و بازدیدکنندگان می‌توانند از ساعت ۹ تا ۱۱،۳۰ و ۱۳ الی ۱۶ در زمستان و ساعت ۹ تا ۳۰،۱۲ و ۱۴ الی ۱۸ در تابستان برای بازدید مراجعه کنند.

جاذبه های تاریخی اصفهان

میدان نقش جهان، ثبت در میراث جهانی یونسکو

میدان نقش جهان (میدان امام) میدانی مستطیل شکل به وسعت ۸۵ هزار متر مربع که در قلب شهر اصفهان واقع شده است. این مجموعه در سال ۱۹۷۹ در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده است. زیبایی و معماری بی نظیر این مکان باعث شده تا از باشکوه‌ترین جاهای دیدنی اصفهان باشد و گردشگران بدون بازدید از این منطقه اصفهان و ایران را ترک نکنند.

میدان نقش جهان

بازار میدان نقش جهان، بزرگترین بازار سرپوشیده ایران

در اطراف میدان نقش جهان، بازار بزرگ وجود دارد که بزرگترین بازار سرپوشیده کشور است. همچنین در اطراف میدان نقش جهان برخی از بناهای تاریخی باشکوه مانند عمارت عالی قاپو، مسجد شیخ لطف الله، مسجد امام و سردر بازار قیصریه وجود دارند. میدان نقش جهان دارای چندین دروازه به عنوان ورودی است.

بازار صنایع دستی میدان نقش جهان

میدان نقش جهان، نماد قدرت دولت صفوی

این میدان در زمان شاه عباس اول صفوی ساخته شده و نمایانگر قدرت دولت صفوی، ساختار شهرنشینی در دوران اسلامی و اهمیت دین اسلام در حکومت صفوی است. وجود مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله نماد اهمیت دین در حکومت صفوی بوده است. وجود عمارت عالی قاپو که محل اقامت شاه بود، نشانگر نظارت دولت بر شهر و زندگی مردم و بازار قیصریه نشانه اهمیت جایگاه اقتصاد در حکومت بود.

محمدرضا و علی اکبر اصفهانی، معماران بی نظیر میدان نقش جهان

معماری بی نظیر این میدان، هنر استاد محمدرضا اصفهانی و علی اکبر اصفهانی است. این میدان هم اکنون یکی از با شکوه‌ترین جاذبه‌های تاریخی اصفهان است. فرو شگانه‌هایی که در سرتاسر میدان وجود دارند از اصلی‌ترین مکان‌های ارائه صنایع دستی و هنرهای زیبای اصفهان هستند.

عمارت عالی قاپو، شاهکار معماری دوره صفوی

عمارت عالی قاپو که در قسمت غربی میدان نقش جهان واقع شده، یکی از اصلی‌ترین جاهای دیدنی اصفهان است. عالی قاپو به معنای دروازه شاهنشاهی است، زیرا محل اصلی اقامت شاه و مقر حکومت صفویه بود. عالی قاپو در پنج مرحله و به دستور شاه عباس اول صفوی ساخته شد. ساخت آن در زمان جانشینان شاه عباس ادامه یافت. عالی قاپو اکنون دارای ۶ طبقه شامل سالن‌های بزرگ و معماری بی نظیر است. آستانه ورودی عالی قاپو از جنس سنگ مرمر می باشد که نماد تکریم و بزرگداشت شاه است. سقف سالن پذیرایی عالی قاپو به نقاشی‌هایی از رضا عباسی مزین شده است. در معماری با شکوه این بنا از کاشی هفت رنگ و طراحی خطوط اسلیمی و تصاویر مینیاتوری ایرانی به سبک رضا عباسی استفاده شده است. سبک نقاشان اروپایی

معروفی مانند آنژل بلوکار نیز در معماری عالی قاپو به چشم می خورد. معماران معروفی همچون استاد علی اکبر اصفهانی و استاد محمدرضا اصفهانی در ساخت این اثر دست داشتند.

ساعات بازدید از عالی قاپو

عمارت عالی قاپو از ۹ صبح تا ۱۸،۳۰ بعد از ظهر در اختیار بازدیدکنندگان و گردشگران است.

عمارت عالی قاپو

سی و سه پل، بزرگترین سازه روی آب در ایران

سی و سه پل که با نام پل الله وردی خان نیز شناخته می شود یکی از ۱۱ پل اصفهان است که روی رودخانه زاینده رود بنا شده است.

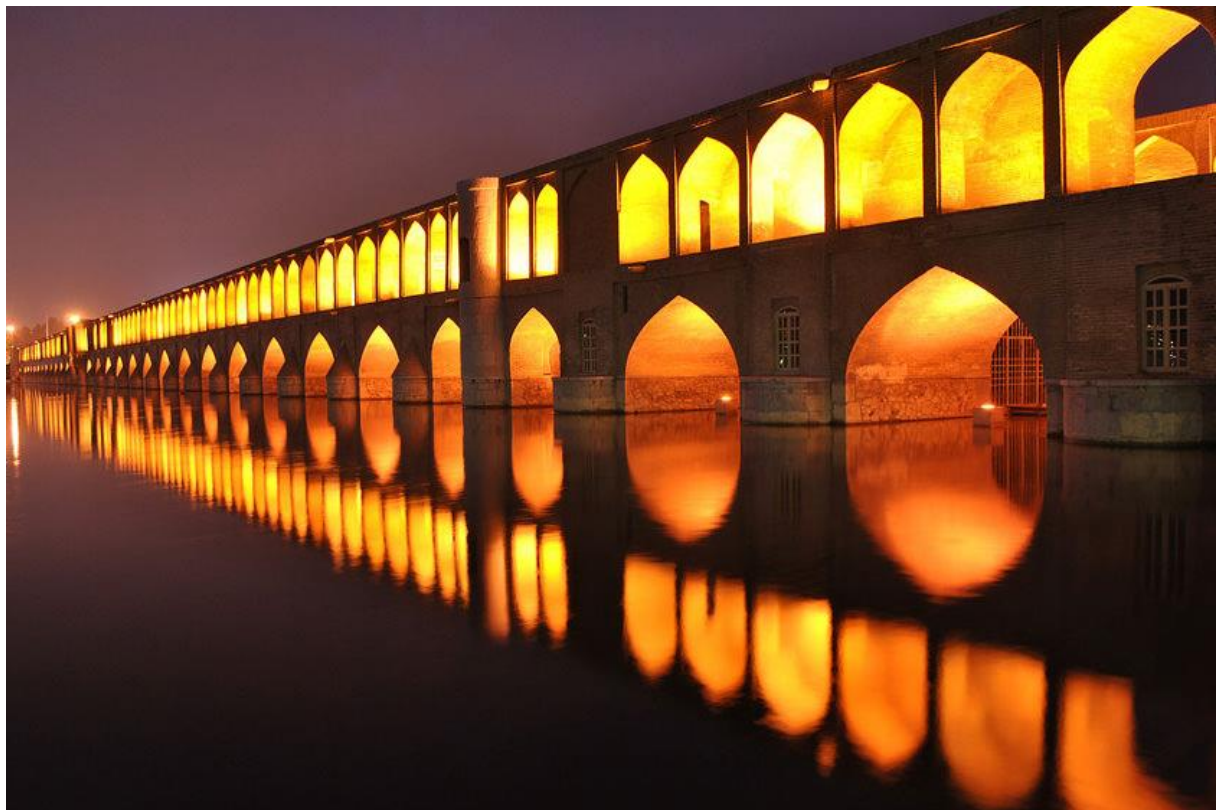
این پل به دلیل وسعت، موقعیت و معماری از برجسته ترین و مشهورترین جاهای دیدنی اصفهان است. سی و سه پل در زمان شاه عباس و با نظارت الله وردی خان اندیلادزه و معماری بی نظیر استاد حسین بنا اصفهانی ساخته شد. سی و سه پل طولانی ترین پل در اصفهان و بزرگترین سازه روی آب در ایران است که طول آن به ۲۹۷ متر عرض آن به بیش از ۱۳ متر می رسد. علت نامگذاری این پل تعداد قوس هایی است که ردیف اول پل را تشکیل می دهند. این پل از آجر زرد و سنگ آهک ساخته شده و در مرکز شهر اصفهان قرار دارد.

دیدنی های نزدیک سی و سه پل

به فاصله ۲۰ دقیقه پیاده روی به سمت شمال پل، میدان نقش جهان، کاخ هشت بهشت و کاخ چهلستون وجود دارد. در جنوب شرقی پل، کلیسای جامع وانک و موزه موسیقی اصفهان وجود دارند.

زمان بازدید از سی و سه پل

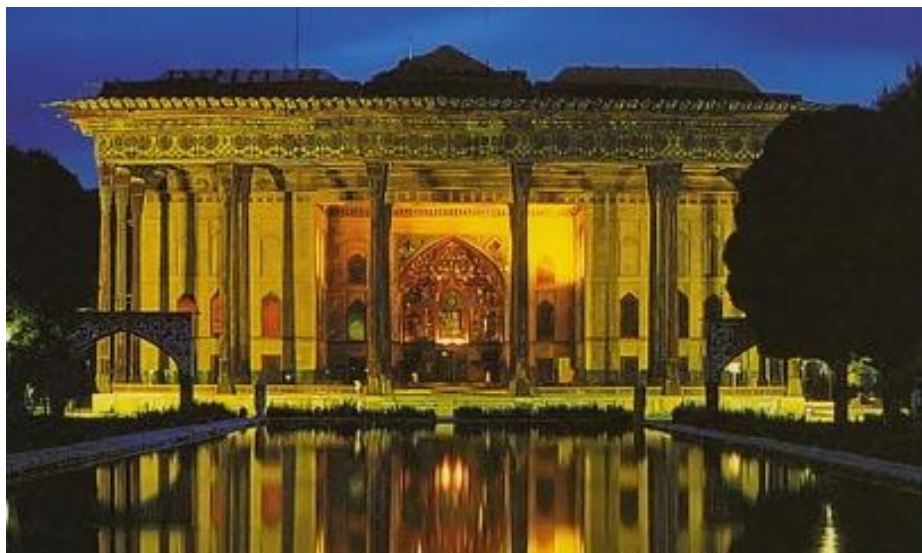
بازدید از سی و سه پل همواره برای بازدید عموم آزاد است اما بهترین زمان برای بازدید از آن عصرها و بعد از غروب خورشید است.

سی و سه پل

چهلستون، ثبت در میراث جهانی یونسکو

یکی از پر بازدیدترین جاذبه های تاریخی و جاهای دیدنی اصفهان کاخ چهلستون است. چهلستون به عنوان یکی از میراث فرهنگی ایران در یونسکو ثبت شده است. این بنا در ضلع غربی میدان نقش جهان و جنب شهرداری اصفهان قرار دارد. چهلستون در زمینی به وسعت ۶۷ هزار متر مربع و در زمان شاه عباس صفوی بنا شده است.

کاخ چهلستون

سبک معماری و نقاشی خاص چهلستون

در طراحی این کاخ از معماری چینی، ایرانی و اروپایی الهام گرفته شده است. قبل از ورود به کاخ؛ ایوانی وجود دارد که دارای بیست ستون چوب سرو است. بازتاب این بیست ستون روی آب استخر، این ذهنیت را ایجاد می‌کند که چهل ستون وجود دارد. معماری خاص و نقاشی‌هایی که هر کدام به یک رویداد در یک دوره زمانی اشاره می‌کنند، نشان‌گر مهارت معماران ایرانی است.

ساعات بازدید از چهل ستون

چهل ستون همه روزه از ساعت ۹ صبح تا ۹،۳۰ شب برای بازدید گردشگران آزاد است.

هشت بهشت، کاخی با ۴ نمای مختلف

یکی دیگر از جاذبه‌های تاریخی و دیدنی اصفهان کاخ هشت بهشت می‌باشد که در دوران صفویه و به دستور شاه عباس ساخته شده است. در وسط سالن کاخ، یک استخر مرمر به نام استخر مروارید وجود دارد. این کاخ ۴ نمای مختلف دارد که هر کدام از یک زاویه خاص قابل مشاهده هستند. از چهار باغ که شاه عباس دستور ساخت آنها را داد، فقط کاخ هشت بهشت و کاخ چهل‌ستون باقی مانده است. این کاخ در قسمت غربی خیابان چهارباغ و روبروی خیابان شیخ بهایی واقع شده است.

کاخ هشت بهشت، زیباترین کاخ جهان

کاخ هشت بهشت به دلیل کاشی کاری‌های بی‌نظیر و معماری باشکوه برای سال‌های طولانی، زیباترین کاخ جهان نامیده می‌شد. این کاخ خانه برای ۸ هم‌سر شاه عباس ساخته شده بود که چهار نفر از آنها در طبقه اول و ۴ نفر دیگر در طبقه دوم زندگی می‌کردند.

کاخ هشت بهشت

جاذبه های دیدنی نزدیک به کاخ هشت بهشت

هشت بهشت همچنین به دیگر جاذبه های تاریخی اصفهان مانند میدان نقش جهان، کاخ چهل ستون، مسجد شیخ لطف الله، عالی قاپو، بازار بزرگ و مسجد امام نزدیک است.

ساعات بازدید از کاخ

ساعات بازدید کاخ هشت بهشت همه روزه از ۹ صبح تا ۱۷,۳۰ بعد از ظهر است.

پل خواجه، نمونه کامل معماری ایرانی

پل خواجه از معروف ترین پل های ایران و از برترین جاذبه های تاریخی و جاهای دیدنی اصفهان است. این پل نمونه کاملی از معماری ایرانی است. این پل، به دستور شاه عباس دوم صفوی به عنوان معبر و مکانی برای گردهمایی های عمومی و مراسم خاص ساخته شد. پل خواجه بر روی رودخانه زاینده رود و در شرق سی و سه پل قرار دارد. این پل با کاشی کاری های هنری و نقاشی های افسانه ای تزئین شده است. در مرکز این سازه، سالنی وجود دارد که شاه عباس در آنجا نشست و منظره را تحسین کردند. اگرچه در حال حاضر تنها بقایای صندلی پادشاه، یک نیمکت سنگی است.

ویژگی های بی نظیر پل خواجه

این پل دارای ۲۳ طاق با طول ۱۳۳ متر و عرض ۱۲ متر می باشد. پل خواجه از دو طبقه آجر و سنگ ساخته شده و دارای ۲۱ کانال ورودی و خروجی بزرگ و ۲۶ کانال کوچکتر است. از ویژگی های بی نظیر این پل طراحی کانال های ورودی می باشد که جریان آب رودخانه را تنظیم می کنند. با بسته شدن این کانال ها

سطح آب بالا رفته و باغ‌های اطراف را آبیاری می‌کند. از دیگر ویژگی‌های شگفت‌انگیز این پل طراحی فضای داخل قوس هاست، به طوری که هوا جریان می‌یابد و شرایط آب و هوایی خنک ایجاد می‌کند. همچنین ساخت آبشار پله ای باعث افزایش اثربخشی کنترل سیل در ضلع قلبی غربی پل است.

پل خواجه

کلیسای وانک، یکی از محبوب ترین مقاصد گردشگری اصفهان

از دیگر جاذبه‌های تاریخی و جاهای دیدنی اصفهان کلیسای وانک یا کلیسای نجات دهنده مقدس می باشد. این کلیسا در فضایی به وسعت ۸۷۳۱ متر مربع بنا شده است. کلیسای وانک به دلیل سبک معماری خاص که ترکیبی از معماری ایرانی و اروپایی است و فضای داخلی بی نظیرش از محبوب ترین مقاصد گردشگری در اصفهان است.

نمای داخلی کلیسا، شاهکار هنری منحصر بفرد

این بنا به دستور شاه عباس دوم و در زمان جنگ عثمانی برای صدها هزار تبعیدی ارمنی که به ایران آمده بودند، تاسیس شد. نمای داخلی کلیسای وانک یک شاهکار واقعی هنری است. این بنا شامل نقاشی‌های دیواری و کنده کاری داستان‌های کتاب مقدس، طرح‌های اصیل ایرانی و نقوش ملی ارمنی می باشد.

مکان و ساعات بازدید از کلیسا وانک

این کلیسا در منطقه جلفا در قسمت جنوبی زاینده رود و تقریباً در مرکز شهر واقع شده است. کلیسای وانک از ساعت ۹ صبح تا ۱۸، به جز ساعت ۱۲،۳۰ تا ۱۵ (ساعتی که برای نماز خواندن است) در اختیار بازدیدکنندگان می باشد.

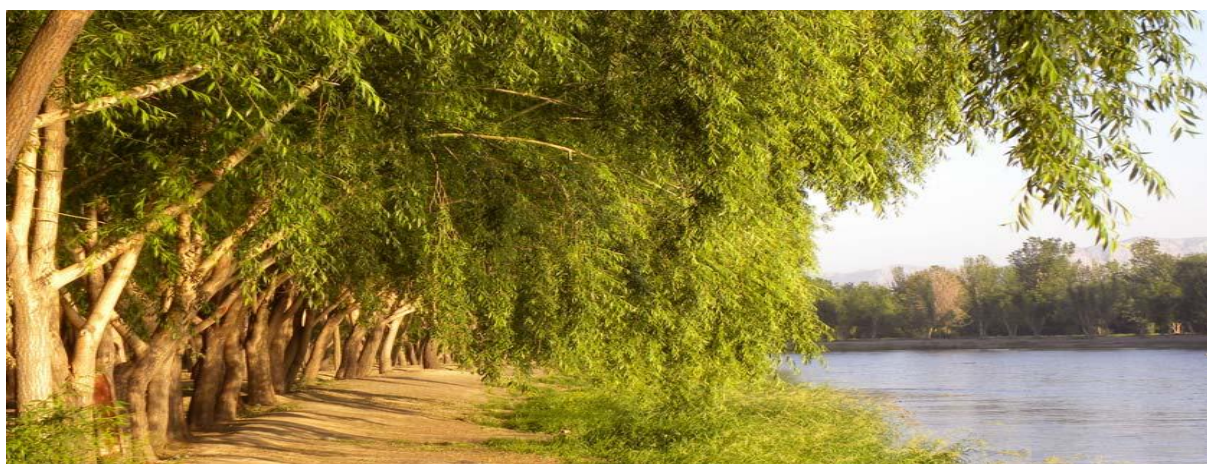

کلیسا وانک

جاذبه های طبیعی اصفهان

پارک جنگلی ناژوان، قطب گردشگری طبیعی

پارک جنگلی ناژوان فضایی طبیعی به وسعت ۱۲ هزار هکتار است و در غرب شهر اصفهان؛ در حاشیه زاینده رود قرار دارد. این پارک به عنوان قطب گردشگری طبیعی و از جاهای دیدنی اصفهان شناخته می شود و امکانات تفریحی متعددی دارد. ناژوان به معنی جایگاه درختان ناژ و صنوبر است.

پارک ناژوان

باغ پرندگان، معروف ترین جاذبه پارک ناژوان

معروفترین مکان تفریحی پارک ناژوان، باغ پرندگان است. باغ پرندگان در فضایی به وسعت ۱۷ هزار متر مربع و در حاشیه پارک ناژوان قرار دارد. این پارک دارای بیش از ۵۰۰۰ گونه مختلف از پرندگان است. در فضای داخلی باغ پرندگان، آکواریوم اصفهان، باغ خزندگان، تله سیژ و مسیر دوچرخه سواری وجود دارد. در آکواریوم موجود در باغ پرندگان، بیش از ۶۵۰۰ نوع از آبزیان زندگی می کنند.

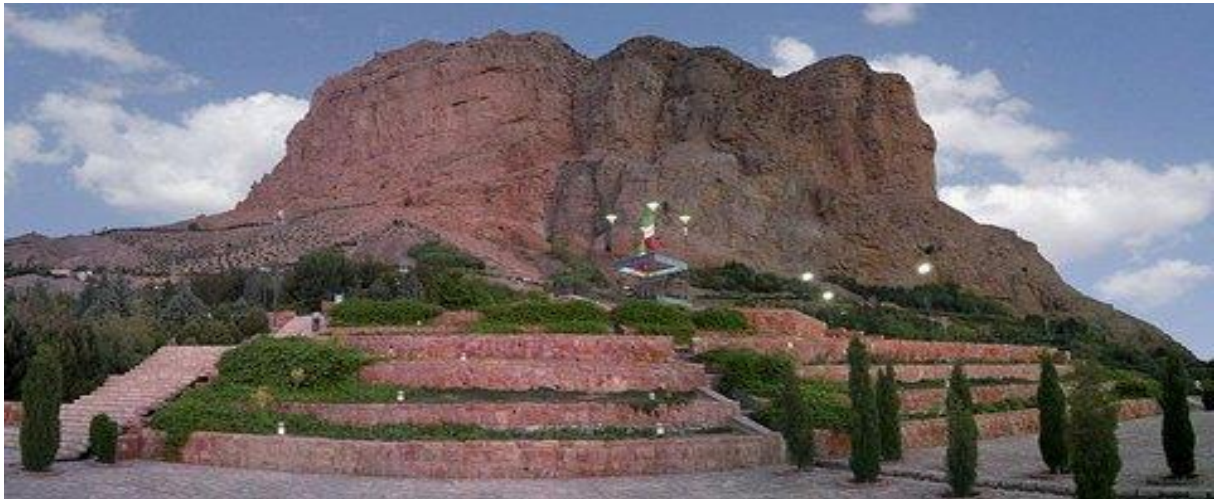
باغ پرندگان

ساعات بازدید از پارک ناژوان

ساعات بازدید از این مجموعه از ۸ صبح تا ۱۸ بعد از ظهر است.

کوه صفه، جاذبه کم نظیر اصفهان

از دیگر جاهای دیدنی اصفهان کوه صفه می باشد که در جنوب اصفهان و در میان پارک طبیعی صفه واقع شده است. ارتفاع این کوه به ۲۲۵۷ متر می رسد. چنانچه قصد بازدید از اصفهان را دارید حتما از این کوه دیدن کنید. حدود ۲ ساعت پیاده روی تا بالای قله فاصله است اما منظره‌ی شهر از بالای این کوه بی نظیر می باشد. مساحت این کوه همراه با پارک اطراف آن، نزدیک ۱۰۰ هکتار می‌رسد.

کوه صفه

باغ گلها، معروف به زیبای اصفهان

این باغ که به زیبای اصفهان بخصوص در فصل‌های بهار و تابستان معروف است، در شمال زاینده رود و در قسمت شرقی این شهر قرار گرفته است. مساحت این باغ ۱۱۷۰ متر مربع بوده و ۱۳۲ گونه گیاهی در آن یافت می‌شود. باغ گلها پر از منظره‌های عالی برای عکاسی و همچنین گذران ساعاتی خوش است.

باغ گلها

زاینده رود، بزرگترین رود ایران

این رود که از شرق به غرب اصفهان کشیده شده است از معروفترین جاهای دیدنی اصفهان و ایران است. این رود، بزرگترین رود داخل ایران است و چیزی حدود ۴۱ هزار کیلومتر مربع مساحت دارد. این رود از برفهای کوه زاگرس تغذیه می‌کند. متأسفانه در حال حاضر بخش‌هایی از این رود که از شهر گذر می‌کند، خشک شده اما قسمت‌های غربی آن همچنان پر آب است.

جالب است بدانید که نشانه‌های باقی مانده از آثار بسیار قدیم در غارهای اطراف این رود، زندگی انسان در اطراف این رود را به ۴۰,۰۰۰ سال قبل بازمی‌گرداند.

زاینده رود

کویر ورزنه، یکی از دیدنی‌های اصفهان

این کویر در جنوب شرقی اصفهان قرار دارد. مساحت این کویر پهناور به ۲۳,۰۰۰ کیلومتر مربع می‌رسد و جمعیتی بالغ بر ۱۴,۰۰۰ نفر را در خود جای می‌دهد. دمای این کویر در طول روز تقریباً برابر با دمای اصفهان است. هرچند شبها در ماه‌های سرد سال این عدد به زیر صفر می‌رسد. این کویر یکی از جاهای دیدنی اصفهان و جاذبه‌های بسیار زیبای منطقه است. همچنین منجمان و ستاره‌شناسان زیادی برای دیدن آسمان شب به قبل این کویر پناه می‌برند. این کویر از نظر امنیت و دسترسی جزو بالاترین رتبه‌ها در ایران قرار دارد.

کویر ورزنه

کویر خارا، کویر کم بازدید ایران

این کویر نیز در جنوب شرقی اصفهان است و از کویر ورزنه و دریاچه نمک گاو خونی قابل دسترسی است. مساحت این کویر در حدود ۱۷ هکتار است. با اینکه این کویر از نظر مساحت نسبت به دیگر کویرهای ایران کوچکتر است، اما با توجه به شرایط دمایی آن نسبتاً خطرناک و کم بازدید است. جمعیت موجود در آن حدود ۷۰۰ نفر است.

کویر خارا

در تنظیم این مقاله از منابع زیر استفاده شده است:

<https://www.tripadvisor.com/>

<https://apochi.com/>

<https://surfiran.com/top-10-places-to-visit-in-isfahan/>

<https://www.wikipedia.org/>

واژگان کلیدی: جاذبه های گردشگری، پایتخت فرهنگی ایران، جاذبه های مذهبی، جاذبه های طبیعی، جاذبه های تاریخی، اصفهان، نصف جهان

نویسنده: مزگان امیر یوسفی

تنظیم مقاله: تیم تولید محتوا عالی گرد